

Temeljna izhodišča za izvajanje programa specializacije s področja bujatrike

Naloga specializacije:

Vzpodbuditi med praktiki željo in zanimanje za poglobljeno znanje iz področja bujatrike, da bi lahko sledili trende na trgu in ponudili lastnikom živali profil strokovnjaka, ki bi s pridobljenimi praktičnimi in teoretičnimi znanji lahko zadovoljil potrebe v moderni govedorejski proizvodnji.

Cilji:

Program obsega predelavo relevantnih teoretičnih znanj in praktično urjenje v sodobnih pristopih v intenzivni govedorejski proizvodnji, tako mlečni, kot pri pitovnem govedu. Kandidat mora po absolviranem programu doseči takšno strokovno raven in stopnjo praktične izurjenosti, ki mu bo omogočala reševanje večine zdravstvenih in reprodukcijskih, problemov, systemskega nadzora črede s katerimi bo reševal relevantne probleme v vsakdanji praksi.

Oblike dela:

Teoretični del programa:

Teoretični del bodo kandidati absolvirali na predavanjih v okvirih izobraževanj, ki jih bo organiziral kolegij ali jih priporočil za svoje kandidate in jih bo organizirala Veterinarska zbornica ali sekcija zasebnih veterinarjev praktikov. Določena poglavja lahko organizira kolegij tudi za več interdisciplinarnih področij skupaj z drugimi kolegi. Kolegij bo tudi priporočal poglavja in teme, ki si jih lahko kandidat pridobi na raznih oblikah izobraževanja v tujini. Za 30 ali 35 ur izobraževanja na leto bo kotizacijo za izobraževanje pokrili Kolegij iz stroškov šolnine za tekoče leto, za ostale vsebine pa mora pokrivanje stroškov zagotoviti kandidat sam ali pa njegova delovna organizacija, če je z medsebojno pogodbo tako urejeno. Prijavi se lahko kandidat, ki vsaj 60 % svojega polnega delovnega časa opravlja delo na področju bujatrike (bolezni, zdravstveno varstvo in reprodukcija prežvekovalcev). Potrdilo o kandidatovem delu mora podati njegova delovna organizacija. Program zajema naslednje vsebine

1. Informatika, statistika in uvod v znanstveno raziskovalno delo
2. klinične preiskave, raziskave in diagnoza,
3. klinična farmakologija - terapevtiki (farmakokinetika, farmakodinamika, medsebojno delovanje zdravil, neprimerno ali nepričakovano delovanje zdravil,)
4. laboratorijska diagnostika,
5. patoanatomska diagnostika, praktična bakteriološka diagnostika
6. anestezija in kirurgija,
7. diagnostika s pomočjo RTG, UZ
8. šepavost in nega parkljev,
9. zdravje vimena, mastitis in kvaliteta mleka,
10. upravljanje in zdravje telet in telic,

11. uporabna klinična prehrana, krava v tranziciji in proizvodne bolezni,
12. upravljanje s čredo in plodnost,
13. zdravje in vzrejna sposobnost bikov za pripust,
14. populacijska medicina, HH plani in zagotavljanje kvalitete mleka v mlečni proizvodnji,
15. plodnost in reprodukcija krav v sistemu pitovne vzreje,
16. bolezni pitovnega goveda,
17. plemenski biki,
18. sistemi za prirejo mesa,
19. HH plani in populacijska medicina v prireji mesa,
20. Prehrana, rast in reprodukcija drobnice,
21. klinični pregledi, preiskave pri drobnici,
22. pomembne bolezni drobnice,
23. diferencialna diagnoza, terapija, anestezija in kirurgija pri drobnici,
24. kontrola zdravja črede pri drobnici, populacijska medicina in kontrola parazitov.

Program se lahko dopolni ali spremeni z drugimi ustreznimi vsebinami, ki jih predlaga Kolegij.

V pravilu je Kolegij dolžan v letu dni organizirati vsaj 30 ur in največ 35 ur izobraževanja s preskusom znanja na koncu, v skladu z vsebinami, ki jih je sprejela in potrdila SK VZb. Preostale manjkajoče ure teoretičnega dela do minimalne obveze 105 ur na leto mora pridobiti kandidat na način, kot se dogovorita z mentorjem in potrdi IO Kolegija za specializacijo (shema 35+35+35). V okvir preostalih ur teoretičnega izobraževanja lahko šteje sodelovanje na drugih izobraževalnih vsebinah doma in v tujini, posebnih izpopolnjevanjih na domačih ali tujih ustanovah ali internetnih aplikacijah, o čemer se odločita kandidat in mentor, potrdi pa IO Kolegija za specializacijo. Kolegij za specializacijo bo kandidatu financiral v celotnem času specializacije največ 70 ur teoretičnih strokovnih vsebin pripravljenih v R Sloveniji. Za ta vsa teoretična izobraževanja mora kandidat opraviti pisni preskus znanja po končanem izobraževanju. Pisni preskusi znanja se nalagajo v personalno mapo posameznega kandidata

Vsak kandidat mora opraviti tudi skupno izobraževanje iz področja statistike, informatike in osnov znanstveno-raziskovalnega dela, kar ni všteto v predpisan okvir ur izobraževanja in ni všteto v strošek šolnine. Izobraževanje bo organiziral Kolegij za specializacijo skupaj za vse specializacije enkrat v času specializacije.

Kandidatu se v dogovoru z mentorjem določi do največ 10 delovnih dni na študijsko leto teoretičnega in praktičnega izpopolnjevanja, ki ga ni mogoče izpeljati pod neposrednim ali posrednim nadzorom mentorja v kandidatovi ali mentorjevi delovni organizaciji. Za te vsebine se mentor dogovori z drugimi organizacijami, kjer je takšno izpopolnjevanje mogoče. Stroški takšnega izpopolnjevanja so strošek kandidata.

Praktični del specializacije:

Praktični del izobraževanja poteka na delovnem mestu kandidata v skladu z dogovorom z njegovim mentorjem, ki ga neposredno vodi skozi program specializacije. Praktično delo lahko poteka tudi izven njegove delovne organizacije doma ali v tujini, vendar v tem primeru kandidat nosi vse stroške takšnega praktičnega izpopolnjevanja. Praktično delo kandidata lahko poteka pod posrednim ali neposrednim nadzorom mentorja.

V času specializacije mora kandidat pripraviti vsaj 3 poročila o specialnem primeru iz klinične prakse, narejenem po pravilih priprave strokovnega prispevka ob sodelovanju mentorja (case report), ki se objavijo v relevantni strokovni periodiki in 15 kratkih poročil o kliničnih primerih iz področja specializacije.

V času specialističnega izpopolnjevanja mora kandidat voditi dnevnik opravljenih del. Natančno obliko in vsebino predpiše IO Kolegija za specializacijo iz bujatrike pred začetkom izvajanja programa. Na podlagi dnevnika v dogovoru z mentorjem pripravi vsaj tri seminarske naloge iz primerov, ki jih je praktično obdeloval in jih ustno predstavi pred komisijo kolegija za veterinarsko specializacijo iz bujatrike.

Pogoji izvedbe programa:

- izobraževanje traja 2 leti, izvedenih v sklopih po dogovoru z mentorjem in kolegijem za veterinarsko specializacijo za bujatriko,
- program v teoretskem delu sledi programu, ki ga pripravlja in ponuja Veterinarska zbornica, v praktičnem delu pa mora biti individualno specifičen,
- predlog programa pripravita kandidat in mentor po usklajevanju iz predpisanih vsebin,
- mentorja lahko predlaga kandidat sam, vendar se ga v pravilu določi kolegij za veterinarsko specializacijo iz bujatrike. Kandidatove želje se upoštevajo, vendar en mentor ne sme imeti več kot tri kandidate v enem obdobju specializacije.
- Po opravljenem izobraževanju, pripravljenih poročilih in posrednem in neposrednem delu v skladu z dogovorom z mentorjem, se kandidat prijavi na specialistični izpit. Izpit opravlja kandidat pred tričlansko komisijo. Komisija je sestavljena iz mentorja, enega člana Kolegija za specializacijo iz bujatrike, ki je tudi predsednik izpitne komisije, medtem ko mora biti vsaj en član komisije iz drugega Kolegija. Izpit je pisni in ustni. V pisnem delu se preverja pridobljeno znanje na teoretičnem delu specializacije, na ustnem delu pa se preverja znanje na podlagi zapisov v dnevniku, pripravljenih seminarskih nalog, člankov, ki jih je kandidat napisal med specializacijo in tem, ki jih je kandidat poslušal v teoretičnem delu izobraževanja.
- Šolnina za eno leto specialističnega izpopolnjevanja znaša 1500 Eur, ki jih mora kandidat ali njegova delovna organizacija poravnati na podračun pri Veterinarski zbornici najkasneje v dveh mesecih po uradnem začetku programa specializacije. Prvi krog specializacije se bo začel 30. marca 2009.

Naziv:

1. Po uspešno končanem programu specializacije z zaključnim izpitom ima kandidat uporabljati naziv: specialist bujatrike, o čemer Veterinarska zbornica izda certifikat. Naziv specialist veterinarske medicine lahko uporablja samo na teritoriju R Slovenije, oziroma tam, kjer bo Veterinarska zbornica dosegla sporazum o medsebojnem priznavanju veterinarskih specializacij.

Priporočena literatura:

D.C. Blood and O.M. Radostits :Veterinary Medicine: A Textbook of the Diseases of Cattle, Sheep, Pigs, Goats and Horses

Otto M. Radostits, Clive C. Gay, Kenneth W. Hinchcliff, and Peter D. Constable: Veterinary Medicine: A textbook of the diseases of cattle, horses, sheep, pigs and goats

Roger Blowey and A. David Weaver: Color Atlas of Diseases and Disorders of Cattle

Heather Smith Thomas: The Cattle Health Handbook: Preventative Care, Disease Treatments & Emergency Procedures

D. C. Blood: Diseases of Cattle

A. H. Andrews, R. W. Blowey, H. Boyd, and R. G. Eddy : Bovine Medicine: Diseases and Husbandry of Cattle

Sarel van Amstel and Jan Shearer Manual for Treatment and Control of Lameness in Cattle

Robert Jennings Cattle and Their Diseases

Thomas Divers and Simon Peek: Rebhun's Diseases of Dairy Cattle - Text and VETERINARY CONSULT Package

W. C. L. Martin Cattle: Their Management, Treatment and Diseases

Peter J. Chenoweth Beef Practice: Cow-Calf Production Medicine

Gregorovič V. Bolezni in zdravstveno varstvo prežvekovalcev. Organske, presnovne in deficitarne bolezni. Skripta I.del. Veterinarska fakulteta Ljubljana, 1992

Gregorovič V. Bolezni in zdravstveno varstvo prežvekovalcev. Infekcijske bolezni in bolezni vimena. Skripta II.del. Veterinarska fakulteta Ljubljana, 1988.

Gregorovič V. Bolezni in zdravstveno varstvo prežvekovalcev. Intoksikacije, zajedavske bolezni in specialna kirurgija. Skripta III.del. Veterinarska fakulteta Ljubljana, 1996.

Skušek I. Osnove klinične diagnostike za veterinarje.Veterinarska fakulteta Ljubljana, 1988.

Zadnik T. Osnove veterinarske internistične propedeutike,Veterinarska fakulteta Ljubljana

Reprodukcija govedi:

E. S. E Hafez: Reproduction in farm animals, 1992; Lea &Febiger, Philadelphia
P.L. Senger: Pathways to pregnancy and parturition, 2005 Current Conceptions, Inc.,Washington

P,G,G, Jackson: Handbook of veterinary obstetrics, 2004

R,S, Youngquist: Current Therapy in Large Animal Theriogenology, 1997; Saunders, Philadelphia, London

W, Kähn: Veterinary Reproductive Ultrasonography, 1994

Gordon: Controled Reproduction in Cattle and Buffaloes, 1996; C A B International Wallingford

Gordon: Controled Reproduction in Sheep and Goats, 1997; CABI Publishing, Wallingford

Gordon: Reproductive Technologies in Farm Animals, 2004; CABI Publishing, Wallingford

A,R, Peters, P,J,H, Ball: Reproduction in Cattle, 1995

C,D, Buergelt: Color Atlas of Reproductive Pathology of Domestic Animals, 1997

G,H, Arthur, D,E, Noakes, H, Pearson, T,J, Parkinson: Veterinary Reproduction and Obstetrics, 1998

W, Busch, A, Holzmann: Veterinärmedizinische Andrologie, 2001
M,G, Meredith: Animal breeding and infertility, 1995

Kirurgija in ortopedija:

E. Toussaint Raven Cattle Footcare and Claw Trimming

Paul R. Greenough Bovine Laminitis and Lameness: A Hands on Approach

A. David Weaver, Guy St Jean, A. Steiner : Bovine Surgery and Lameness

C Lischer, H Geyer, P Ossent, Katrin Friedli, I Naef: Handbuch zur Pflege und
Behandlung der Klauen beim Rind

Borut Zemljič : Bolezni in nega govejih parkljev

Internet